

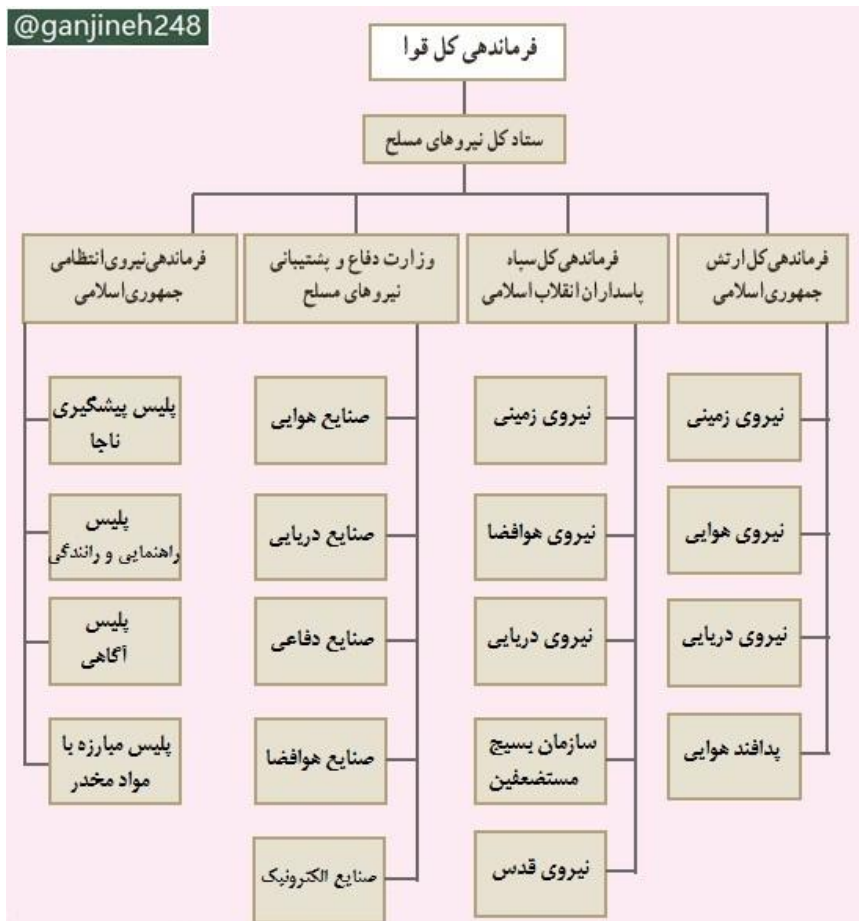
درس هفتم آشنایی با نیروهای مسلح و خدمت مقدس سربازی

آشنایی با نیروهای مسلح

هر حکومت و دولتی برای حفظ استقلال ، امنیت و تمامیت ارضی خود نیاز به نیروهای مسلح قوی ، مقتدر و سازمان یافته دارد .
جمهوری اسلامی ایران نیز پس از استقرار برای تداوم خود و دفع تهدیدات داخلی و خارجی ، نیروهای مسلحی را فراهم نموده است که
اهم آنها عبارت‌اند از :

- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
 - ارتش جمهوری اسلامی
 - ستاد فرماندهی کل قوا
- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
 - نیروی انتظامی

نمودار سلسله مراتب نیروهای مسلح جمهوری اسلامی

8 ویژگی نیروهای مسلح

- 1- اسلامی بودن
- 2- ولایی بودن
- 3- مردمی بودن
- 4- خودکفایی
- 5- انضباط
- 6- سادگی
- 7- اقتدار
- 8- تدافعی بودن

فرماندهی کل قوا

طبق ماده 4 اصل 110 قانون اساسی یکی از وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی ایران ، فرماندهی کل نیرو های مسلح است . هشت سال حضور پرشور مردم ایران در صحنه های دفاع مقدس نشان دهنده این واقعیت است که رهبری جمهوری اسلامی ایران دارای مقبولیت عامه مردم است و در واقع فرماندهی معظم کل قوا فقط ، فرمانده نیروهای مسلح نظامی و انتظامی نیست بلکه همه اقشار مردم را در برمی گیرد و این مظهر اقتدار کشور ایران است .

ستاد کل نیروهای مسلح

ستاد کل ، نهادی است که به طور مستقیم زیر نظر فرمانده کل قوا انتخاب می شود . این ستاد به عنوان بالاترین مرجع نظامی نیروهای مسلح در ایران شناخته می شود . وظیفه اصلی این ستاد ، سیاست گذاری ، فرماندهی و هدایت کلیه نیروهای مسلح است . رئیس این ستاد ، بلندپایه ترین مقام نظامی کشور است که مسئولیت هماهنگی میان همه قوای نظامی را در نظام جمهوری اسلامی ایران به عهده دارد .

ارتش جمهوری اسلامی ایران

به مجموعه ستاد کل ، نیروی زمینی ، نیروی هوایی ، نیروی دریایی ، نیروی پدافند هوایی و سازمان های وابسته به آنها اطلاق می گردد . ارتش وظیفه پاسداری از استقلال و تمامیت ارضی نظام جمهوری اسلامی را برعهده دارد .

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

به مجموعه ستاد کل ، حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه ، سازمان حفاظت اطلاعات ، نیروی زمینی ، هوایی ، دریایی ، سازمان بسیج مستضعفین ، نیروی قدس و سازمان های وابسته به آنها اطلاق می گردد .

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

سازمانی مسلح است که در تابعیت فرماندهی کل قوا و وابسته به وزارت کشور می باشد . هدف از تشکیل آن ، استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی و نگهبانی از دستاوردهای انقلاب اسلامی است .

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تابع قوانین و مقررات نیروهای مسلح بوده و بخشی از دولت است که مسئولیت پشتیبانی نیروهای مسلح را در قالب قوانین و تدابیر مقام معظم فرماندهی کل قوا برعهده دارد .

سربازی یک وظیفه دینی و ملی

خدمت وظیفه عمومی ، خدمت مقدسی است که براساس قوانین و مقررات کشور پیش‌بینی شده است و اولین دوره و تجربه مسئولیت‌پذیری جوانان پس از تحصیل می‌باشد . جوانان در سربازی می‌توانند با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود ، در جهت ارتقای مهارت‌های اجتماعی خود اقدام نمایند .

در ماده 1 قانون خدمت وظیفه عمومی ، این‌گونه آمده است : « دفاع از استقلال و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و جان و مال و ناموس مردم ، وظیفه دینی و ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه ،

کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی برابر مقررات قانون مربوطه هستند . »

این وظیفه قانونی و تکلیف ملی در ماده 2 قانون وظیفه عمومی مقرر نموده است ؛ « هر فرد ذکور ایرانی در ماهی که طی آن به سن هجده سال تمام می‌رسد ، مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی خواهد شد و باید وضعیت خدمتی خود را مشخص نماید . »

فعالیت 2

در خصوص خدمت سربازی در سایر کشورهای جهان تحقیق و گزارشی را به کلاس ارائه کنید .

اسامی چند کشور از کشورهایی که سربازی اجباری ندارند و اختیاری است (از 123 کشور) :

آرژانتین - آفریقای جنوبی - آلمان - استرالیا - امارات متحده عربی - انگلستان - اوکراین - ایالات متحده آمریکا - ایرلند - بحرین - بلژیک - بلغارستان - پاکستان - پرو - تانزانیا - جمهوری چک - ژاپن - سوئد - صربستان - عراق - عربستان - عمان - غنا - فرانسه - کانادا - کویت - لبنان - لتونی - لوگزامبورگ - لهستان - لیوانی - هلند

اسامی چند کشور از کشورهایی که در آنها ، سربازی اجباری یک سال و یا کمتر است (از 24 کشور) :

اتریش - فنلاند - آذربایجان - برزیل - دانمارک - اکوادور - تونس - ازبکستان - قرقیزستان - یونان - مکزیک - نروژ - روسیه - سوئیس - تایوان - ترکیه

کشورهایی که سربازی اجباری در آنها بیش از 18 ماه است :

ارمنستان - اسرائیل - ایران - بوركینافاسو - تاجیکستان - تایلند - ترکمنستان - سنگاپور - سوریه - سومالی - قزاقستان - کره شمالی - کره جنوبی - کونگو - کوبا - گینه - لیبی - مصر - موزامبیک - ویتنام

جالب است بدانید در کشورهایی مثل چین ، کره شمالی ، کوبا ، چاد ، اسرائیل ، گرجستان ، سربازی برای زنان اجباری است و در کشورهای آمریکا ، کانادا ، ایتالیا ، دانمارک ، سوئیس ، فنلاند ، تایوان ، نیوزلند ، مکزیک سربازی برای زنان اختیاری است .

امام علی علیه السلام : سربازان به اذن خداوند دژ مردم، زینت زمامداران، مایه عزت دین و امنیت اند و کار مردم به جز آنان استوار نمی گردد.

امام خمینی ره : همه سربازهای اسلام هستیم و من امیدوارم در آن کتابی که بناست اسم سربازها را بنویسند، اسم ماها را هم به نام سرباز بنویسند.

مزایا گذراندن و معایب نگذراندن دوره خدمت مقدس سربازی

معایب : محرومیت از استفاده از فرصت های شغلی دولتی - عدم صدور پروانه کسب - محرومیت از دریافت وام - بلا تکلیفی و استرس دائمی - محرومیت از ادامه تحصیل و ازدواج - عدم دریافت پاسپورت و ...

مزایا : یادگیری نظم و برقراری آن در زندگی - داشتن روحیه مستقل بودن و عدم وابستگی در زندگی - تقویت روحیه جنگاوری و کار تیمی - برخورداری از بیمه درمانی در حین خدمت - سازگاری و انعطاف پذیری در شرایط سخت - آشنایی با تخصص های جدید در حین خدمت - آشنایی با مناطق و فرهنگ های تازه و ...

زمان و مدت سربازی

دوره ضرورت خدمت سربازی ، 2 سال است که در حال حاضر با سه ماه کاهش 21 ماه می باشد و با توجه به شرایط جغرافیایی محل خدمت ، دوره ضرورت تا 18 ماه به شرح جدول زیر قابل تغییر است .

ردیف	محل خدمت	مدت خدمت
۱	مناطق عادی	۲۱ ماه
۲	مناطق محروم و بد آب و هوا	۱۹ ماه
۳	مناطق عملیاتی	۱۸ ماه

انواع درخواست ها برای مشمولان خدمت سربازی

مشمولان پس از رسیدن به سن مشمولیت (18 + سال تولد) می بایست از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی یکی از درخواست های زیر را به ثبت برسانند :

- 1- درخواست اعزام به خدمت دوره ضرورت (برابر ماده 19 قانون وظیفه عمومی)
- 2- درخواست معافیت تحصیلی (برابر مواد 31 تا 37 قانون وظیفه عمومی)
- 3- درخواست معافیت های کفالت و موارد خاص در صورت داشتن شرایط (باتوجه به مواد 24- 26 - 28 - 44 - 45 قانون وظیفه عمومی)
- 4- درخواست معافیت پزشکی (برابر ماده 39 قانون وظیفه عمومی)

مثال : فردی که متولد اول اردیبهشت 1382 است ، (18 + 82) ، در تاریخ اول اردیبهشت 1400 مشمول سربازی شناخته می شود . این شخص اگر مثل شما دانش آموز است ، باید در اسرع وقت از این تاریخ به بعد به واحد معاونت اجرایی محل تحصیل خود مراجعه نماید و

برگه درخواست معافیت تحصیلی را از آموزشگاه دریافت کند و آن برگه را به « پلیس + 10 » ببرد . در آنجا پس از بررسی وضعیت ، به او برگه معافیت تحصیلی داده می‌شود . در این برگه مدت زمان مشخصی مثلاً دو سال با معافیت تحصیلی این دانش آموز و نرفتن او به سربازی موافقت شده است . به محض این که دانش آموز درس دوره متوسطه دوم خود را تمام کرد و دیپلم گرفت، این معافیت (تحصیلی) از درجه اعتبار ساقط می‌شود . اگر این شخص به دانشگاه برود ، همین کارها را باید در دانشگاه انجام دهد و مجدداً برگه معافیت تحصیلی دریافت کند .

مهارت‌آموزی در سربازی فرصتی برای موقعیت‌های جدید در آینده شغلی

به برخی افراد در طول خدمت سربازی احساس اتلاف وقت دست می‌دهد و تصور می‌کنند این دوران روند پیشرفت و ارتقایشان را در بخش‌های مختلف زندگی کُند می‌کند؛ چرا که در طول این مدت دیگر قادر نخواهند بود کار کنند و درآمد کافی داشته باشند . راه‌حلی وجود دارد !

این راه‌حل نه تنها این دغدغه را رفع می‌کند بلکه کاملاً برعکس، این مقطع از زندگی را به فرصتی مناسب برای ساختن آینده کاری و حرفه‌ای زندگی تبدیل می‌کند.

افراد می‌توانند در طول مدت خدمت سربازی ، هم زمان با آموزش‌های نظامی ، آموزش‌های مهارتی را هم بیاموزند و تجربه کسب کنند . به بیان بهتر، این ظرفیت وجود دارد که پس از دوران سربازی، به یک فرد متخصص و با تجربه در یکی از مهارت‌های مورد نیاز جامعه تبدیل شده و با داشتن مدرک معتبر ، سربازی خود را به پایان برساند.

طرح مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه با سه هدف اصلی اجرا می‌شود :

1- افزایش جذابیت خدمت سربازی

2- تقویت نشاط در میان سربازها

3- مهارت‌آموزی و کسب تجربه برای سربازان

با ثبت نام و شرکت در دوره‌های مهارت‌آموزی متناسب با رشته تحصیلی و یا علایق کاری ، فرد هم آموزش‌های نظامی می‌بیند و هم آموزش‌های تخصصی و مهارت‌های فنی و حرفه ای را می‌آموزد.

پایان خدمت سربازی

پس از پایان خدمت مقدس سربازی ، سربازان سه مدرک معتبر دریافت می‌کنند :

1- گواهینامه مهارتی و صلاحیت حرفه ای

2- گواهینامه سابقه کار

3- کارت پایان خدمت سربازی

پس از خدمت سربازی این همراهی ادامه خواهد داشت، چرا که با هماهنگی‌هایی که با سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور صورت پذیرفته ، به افراد برای یافتن آسان‌تر شغل کمک خواهد شد . همچنین می‌توان در صورت دارا بودن شرایطی خاص و کسب امتیازات

مهارتی از تسهیلات بانکی هم استفاده نمود . ضمناً این امکان وجود خواهد داشت که با احراز شرایطی ، وزارت کار برای به کارگیری افراد ، تسهیلات خاصی را اعطا نماید .
در نتیجه جوانان با پایان دوران خدمت سربازی ، هم مهارت خواهند داشت هم تجربه و این یعنی افزایش چشمگیر فرصت اشتغال و پیشرفت در عرصه‌های مختلف .